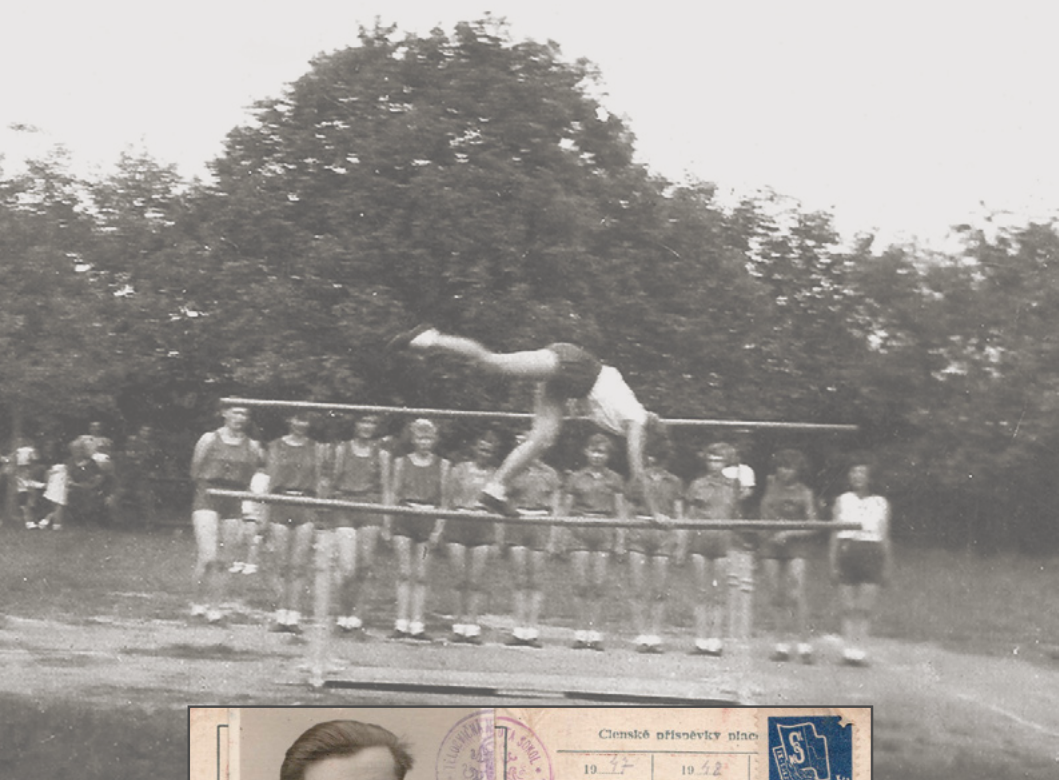

Členská přihlášková listina

19 <u>47</u>	19 <u>48</u>
podpis dat.	podpis dat.
	
	
	
	

Sestra Vlastislav Pilař
Bratr

jest od 1939 členem

Tělocvičné jednoty Sokol Lukavice

Sokolská zupa Výšňoděčská Pípiškov

Lucek Jan *Žilný Josef*
podpis starosta

Nejstarší dochovaná průkazka člena Sokola Lukavice.

T.J. SOKOL LUKAVICE

1919 - 2019

Málokterá organizace sehrála v našich novodobých dějinách tak významnou úlohu, jako Sokol.

Z lidské podstaty vyplívá snaha se sdružovat podle určitých zájmů, které danou organizaci charakterizují. Lidé se stejnými zájmy tíhli k sobě odedávna. Jedním z lidských zájmů je pěstování tělesné výchovy a sportu. Lidé usilují o upevňování svého zdraví a fyzické zdatnosti v jednotě s rozvojem duševních vlastností. V minulosti nejvýstižněji vyjadřovala tyto lidské touhy řecká kolakagathia - antický ideál člověka všestranně rozvinutého. Tento ideál silně ovlivnil i zakladatele Sokola.

Každá organizace, chce-li něčeho dosáhnout, má svoji vedoucí ideu o jejíž plnění usiluje. Bylo by nelogické být členem organizace, jejíž ideu neznám nebo dokonce neuznávám a nechci se jí řídit. Proto by každý, kdo vstupuje do organizace měl vědět jaká je Sokolská myšlenka a jaké povinnosti ukládá.

Tvůrci sokolské myšlenky byli především dva muži Miroslav Tyrš (1832-1884) a Jindřich Fügner (1822-1886). Jejich zásluhou patří naše republika mezi státy s nejstarší tradicí tělocvičného hnutí. Tyrš byl iniciátorem a hybnou pákou sokolské organizace, tvůrcem jejího tělovýchovného systému a programu. Zásluha Jindřicha Fügnera tkví především v zajišťování ekonomických a společenských podmínek činnosti Sokola. Fügner byl v Sokole také představitel výchovy demokracie. Hlavní myšlenkou činnosti sokola je pěstování tělesné výchovy a sportu ve smyslu harmonického rozvoje osobnosti člověka a výchova k národnímu uvědomění.

Miroslav Tyrš

Historie obce Lukavice

Katastr Lukavice leží na pomezí staré sídelní oblasti a výše položených lokalit. Právě Českomoravská vrchovina se svými neprostupnými pralesy byla osídlována až později v průběhu středověku během procesu kolonizace. Přesto některá místa v okolí byla obydlena již v pravěku. To se týká hradiště na Práčově nebo keltského oppidia Lhotice u Nasavrk. Pokud se starší osídlení týkalo též Lukavice, byla oním místem lokalita Hrádek nad Holetínkou. Nedaleko od Hrádku pravděpodobně během 13. století vznikla nová ves - dnešní Lukavice. První písemnou zmínkou o existenci Lukavice je zápis z 2. listopadu 1312. O necelých šest let později od první písemné zmínky o vsi se již poprvé setkáváme se šlechticem, který v Lukavici sídlil, byl to Radslav z Lukavice. První generaci lukavických vladyků střídali další majitelé. V roce 1663 se nasavrké panství, jehož součástí byla i Lukavice, dostalo do držení rodu Schönfeldů a následně Auerspergů, kteří zvolili jako své sídlo nedaleké Slatiňany. Došlo k nebývalému rozkvětu této oblasti.

Lukavice se svými nerostnými zásobami pyritu měla strategický význam. Počátky těžby a zpracování pyritu v Lukavici pocházejí ze 16. století. Do této doby hovoříme o řemeslné výrobě v lučebních dílnách, které byly vybaveny zařízením na výrobu kamence, skalice, potaše, barev, síry a dalších výrobků. Počátek skutečné chemické výroby je spojen s Auerspergy a rokem 1778, kdy se ve Velké Lukavici začala vyrábět kyselina sírová termickým rozkladem kyzových břidlic. Tak byl učiněn první krok, aby se tato kyselina stala hlavním artiklem anorganické průmyslové chemie a z Lukavice se stalo jedno z nejvýznamnějších výrobních center českých zemí s rozvinutou chemickou výrobou. Lukavická továrna byla vedle Starého Sedla, Kremnice a Falsö Banya největším chemickým závodem v říši. Koncem 18. století byly všechny zdejší šachty propojeny v jeden celek, prováděly se průzkumy a mapování důlních děl. Technologické zařízení se prudce rozvíjelo, zaváděla se mechanizace pracovních úkonů. Vznikla soustava báňských rybníků, které dodávaly vodu na kolo umístěné v podzemí, s jehož pomocí pracoval účinný systém čerpání důlní vody a pohonu zařízení v chemickém provozu. Pro odvod vody se vyrazila odvodňovací šachta až ke korytu Chrudimky. Chemická výroba s vlastní laboratoří v Kapalicích měla v nabídce širokou škálu produktů. Celý komplex dotvářely další specializované provozy či zařízení, například retenční rybníky, kladiště v Brusích, sklárna. V souvislosti s potřebou rozsáhlý průmyslový celek administrovat byla postavena správní budova, tvář a sociální složení Lukavice změnila také dělnická kolonie v Hliníkách. Pro potřeby snadnější expedice vznikl centrální obchodní sklad ve Vídni, kde bylo možno snáze uzavírat kontakty a také využívat Du-

naj k laciné přepravě výrobků do dalších zemí. Doly byly uzavřeny v r. 1892, v roce 1905 byla továrna rozbořena a její zařízení převezeno do Slatiňan. Slatiňanský provoz fungoval do 1. dubna 1958, kdy byl jako I. cech včleněn do Východočeských chemických závodů Synthesia, n. p. Zde se nadále vyráběla kyselina sírová a superfosfát.

V Lukavici se vývoj nadále ubíral podobným směrem, jako tomu bylo v dalších obcích.

Zajímavostí naší obce:

Pískovcový portál při ústí odvodňovací štol, pozůstatek po těžbě pyritu v Lukavici, chráněný jako technická památka.

Expozice k historii dolování v budově obecního úřadu, bývalé budově Horního úřadu.

Památný dub, v evidenci památných stromů od roku 1999.

Lukavice v r. 1796 s vyobrazením těžních věží a továrny.

Počátky českého Sokola

Už v revolučním roce 1848 se zrodila v hlavě velmi mladého Miroslava Tyrše myšlenka na založení tělovýchovného spolku, který bude vychovávat český národ ke zdatnosti a ukázněnosti. V únoru 1862 byla založena Tělocvičná jednota pražská, u jejíhož vzniku byli kromě dr. Tyrše a Jindřicha Fügnera také JUDr. Julius Grégr, T. Černý, Jan Malypetr a další. Tyrš byl zvolen prvním náčelníkem, Fügner se stal prvním starostou. 13. listopadu 1864 bylo přijato za oficiální název jednoty pojmenování Sokol. V listopadu 1869 byl založen Tělocvičný spolek paní a dívek pražských.

V roce 1882 se konal na Střeleckém ostrově v Praze I. všesokolský slet, na němž cvičilo 720 mužů. 5. 11. 1889 byly schváleny stanovy České obce sokolské, o tři roky později vznikla Moravskoslezská obec sokolská a obě obce byly posléze sdruženy do Svazu českoslovanského sokolstva. Roku 1904 vzniká sjednocená Česká obec sokolská (po roce 1918 Československá).

Za I. světové války byla činnost Sokola zakázána, nicméně existence a aktivita žup a jednot přetrvávaly. Sokolové se také podíleli na vzniku české vojenské skupiny ve Francii „Nazdar“. V říjnu 1918 Sokol vytvořil „Národní stráž“, která zabránila chaosu a rabování. Poslední slet v období I. republiky (desátý) se konal na Strahově v roce 1938. Cvičilo na něm 28600 mužů, 36000 žen, 28000 dorostenců, 33000 dorostenek a přibližně 50000 žactva. Po okupaci začalo hromadné zatýkání činovníků nacisty, 8. 10. 1941 byla organizace již podruhé rozpuštěna a všechen majetek zabaven. Sokolové se stali vedoucí silou II. odboje, např. ve skupině Jindra a dalších. Za II. světové bylo umučeno a popraveno na 3 388 sokolů a mnoho tisíc jich bylo zatčeno a vězněno. Po válce obnovila ČOS opět svou činnost a počet členů přesáhl milion.

V roce 1948 se konal na Strahově XI. Slet, na němž se představilo více než půl milionu cvičících. Komunistický režim ale měl ze Sokola obavy, slet a posléze i účast sokolů na pohřbu dr. Edvarda Beneše se staly demonstracemi nesouhlasu s nástupem totality. Nejprve došlo k masovému vylučování členů, posléze byl Sokol zrušen a jeho jednoty zařazeny do systému sjednocené tělovýchovy. Snahy o obnovení Sokola v roce 1968 skončily s okupací, k obnovení činnosti došlo až v lednu 1990.

Založení tělocvičné jednoty v Lukavici

Po vzoru pražského Sokola založeného Miroslavem Tyršem a Jindřichem Fügnerem v 60 letech 19. století se v českých městech a vesnicích začaly rodit Sokolské organizace. Rakouské zákony prozatím neumožňovaly založit jednotnou zemskou organizaci a tak každá sokolská družina představovala samostatný spolek. Původně roztržitá struktura se začala, jakmile to zákony dovolovaly, sjednocovat do žup a v roce 1904 se sjednocením žup zrodila Česká obec sokolská.

Sokol v Lukavici vznikl o něco později, až v době svobodného Československa. O této události se dochoval zápis v kronice obce Lukavice. *“V dubnu roku 1919 zdejší dorost spolu s občany staršími umínili si zřídit i v naší obci Lukavice tělocvičnou jednotu Sokol a žádá ty, kteří by se společné práci věnovali, ať jako činnost činní, neb přispívající, aby se laskavě do archu tohoto zapsali a přišli v 8 hodin do hostince pana Čeňka Kopeckého. Na toto vyzvání se přihlásilo 27 členů činných a 72 členů přispívajících. Za účasti sokolských jednot Žumberka, Slatiňan, Nasavrky a Zaječic byla ustavující schůze konaná dne 16. května 1919, v níž bratr Šáfr ze Žumberka přednesl nástin Sokolského sdružení. Za jedině vyhovující místnost spolkovou a spolková cvičení byl uznán sál hostince Čeňka Kopeckého v Malé Lukavici.”*

Zakládajícími členy byli: Čeňek Kopecký, František Kopecký, František Klouček, Jan Limbar, Gustav Schaller, Josef Valenta. Lukavickou pobočku žumberské sokolské jednoty vedl jako jednatel Gustav Schaller, administrativní správce chemické továrny ve Slatiňanech. Pokladníkem byl řídící učitel Jan Linhart, vedoucím mužů Alois Kacafírek, vedoucí žen Milada Součková. Vzdělavatelem učitel Josef Kalaš. *“Za příjmy a příspěvky se vedení prozatím rozhodlo zakoupit nejdůležitější nářadí. Již 12. 1. 1920 T. J. Sokol byla zakoupena nová bradla v ceně 2500 Kč. V tomto roce byl pořádán VII. Sokolský slet v Praze. Jednota pořádala divadelní představení Pojd' na mé srdce – veselohra od Olivy v hostinci u Jeřábků a opakována v hostinci u Kolků. Dne 13. 6. věneček v hostinci u Kopeckých.”*

Členové Sokola v Lukavici v roce 1921.

Zápisy z kronik

Rok 1931. „Na vysvětlenou, proč sokolská kronika nebyla od počátku založení jednoty vedena v plném svém rozsahu, sluší uvést usnesení výboru a valné hromady jednoty, které uváživše se okolnost, že jednací protokol jednoty jest již sám o sobě nejlepší kronikou, rozhodly aby místo kroniky byl veden vzpomínkový Žalov. Do něho by se zapisovali zesnulí členové jednoty s krátkým životopisem. Později byla na podnět br. vzdělavatele znovu diskutována tato otázka a stanoveno, aby kronika byla přece vedena...” . „Stav členstva: 40 mužů, 4 ženy, 4 dorostenci, 4 dorostenky, 16 žáků, a 12 žáků.”

Rok 1932. „První polovina roku plyne pro jednotu ve znamení příprav IX všesokolského sletu v Praze...” . „Dne 17. září 1932 bylo slaveno sté výročí narozenin M. Tyrše zapálením vzpomínkového ohně na vrchu Jahodnice u Lukavičky, kde vzpomenula významu Tyršova sestry Tománkové. Dne 28. října odpoledne i večer bylo sehráno dětské divadlo za režie s. Tománkové Matka Vlast o třech jednáních s předehrou. Hra byla velmi dobře nastudována a všeobecně se líbila nejen dobrým provedením, ale i vhodným námětem. Měla vyzdvihnout do popředí význam soudržnosti a lásky všech vrstev národa. Poněvadž bylo hráno pro získání finančních prostředků na zakoupení školních pomůcek, byl celý čistý výtěžek věnován škole.”

Rok 1933. „Dne 29. října 1933 v neděli zúčastnila se naše jednotka celostátního sokolského srazu, který měl býti ukázkou pohotovosti všeho sokolstva pro případ válečného nebo vnitřního nebezpečí. Z chrudimského náměstí jsme pochodovali do Pardubic, kde na prostranství před Zelenou bránu dorazilo na 7000 bratří a sester.”

Rok 1934. „Dne 21. ledna 1934 pořádala jednotka svůj ples. Sál byl dekorován prapory, okna záclonami a stěny chvojím, takže dojem celkový byl pro návštěvníka příznivý. Sluší zaznamenat, že hodně návštěvníků rekrutovalo se z řad místního dělnictva, takže bylo ujednáno hromadně se zúčastnit dělnického plesu v hostinci pí Kolkové, který se konal počátkem února.”

Rok 1935. „Oslav Husových zúčastnila se jednotka společně se sborem místních hasičů. Jako obvykle byla zapálена hranice na Jahodnici.”

Rok 1936. „Dne 13. prosince 1936 pořádala jednotka mikulášskou zábavu bez programu spojenou s rozdílením dárků. Poprvé jsme tu uplatnili jazz, který se však nelíbil.

Rok 1937. „Čsl. obcí sokolskou byl nařízen branný sraz na 18. duben. Naše jednotka sešla se v hojném počtu toho dne ráno na sokolském cvičišti a za zvuků národní hymny vysílané rádiem z Prahy byla vztyčena národní vlajka...” . „X. všesokolský slet se má konat v

Praze v r. 1938. Tento byl již zahájen velkolepými štafetami spojujícími západ a východ republiky. Jedné z těchto štafet se zúčastnila i naše jednotka.

Rok 1938. „V hlavní sletové dny bouří hlediště obsazené hustě 200 000 diváky nadšením a potleskem nad výkony mužů a žen a okázalým slavnostním průvodem sokolstva rodičkou Prahou vyvrcholuje nadšení a láska jaké se těší sokolstvo v národě. V době politické nejistoty utužuje sokolstvo svým masovým vystoupením národní nadšení, kázeň. jednotu a vlévá do duší všech i těch kterým nebylo dopřáno zúčastnit se sletu, vědomí českého nacionalismu a síly chránit republiku a vlast...“. „Nelze ani dost dobře vylíčit naše rozčilení a zklamání, které jsme prožívali po Mnichovské dohodě. Rok 1938, v němž jsme měli oslavovat 20. leté trvání republiky byl rokem ponížení a bolesti...“. „Odpadly veškeré oslavy, vzpomínkové večery a rozsáhlejší vzdělávací činnost. Hospodářsky pracovala jednotka velmi dobře. Výtěžky divadelních a tanečních zábav a dobrovolná sbírka mezi členstvem umožnila nákup koně a tím rozšíření inventáře jednoty...“. „Činnost Sokola byla v době války zakázána, pozornost mládeže se soustředila k fotbalovému klubu, který byl v Lukavici ustaven. Do čela byl postaven bratr Nágl.“

Rok 1952. „Protože téměř všechny vesnické jednoty nevyvíjely činnost, uspořádali jsme opět Sokolský den v zámecké zahradě. Zúčastnilo se ho 11 mužů, 7 žen, 33 dorost., 28 žáků a děti místní školy.“

Rok 1954. „Sokolský ples jsme pořádali 23. ledna, v květnu jsme pořádali věneček, posvícenskou taneční zábavu jsme pořádali po oba dny...“. „Po utvoření vlády nár. fronty byly tělovýchovné organizace sloučeny. Vznikl Československý svaz tělesné výchovy. Ústřední výbor

Sokolové v roce 1953.

rozhodl, že naši členové se budou oslovovat soudruhu a soudružko . Zdravit se budeme stále Nazdar. Nebude se volit starosta nýbrž předseda. Valná hromada se bude nyní nazývat výroční schůze. Celostátní vystoupení se bude nazývat spartakiáda."

Rok 1956. „Dne 22. ledna 1956 byla výroční schůze. Předsedou zůstává br. Školoud Jos. Pokladní hotovost je pouze 84 Kčs...“ „Pořídili jsme dřevěný taneční parket, nákladem 4000 Kčs. Protože jednota neměla potřebné množství peněz br. Král J. zapůjčil 2000 Kčs. První zábava přinesla zisk 509 Kčs."

Rok 1960. „Na celostátní spartakiádě v Praze cvičilo 9 žen a 8 mužů."

Rok 1961. „Dne 18. června jsme s dětmi pořádali tělovýchovný den. Večer byla taneční zábava na letním parketu."

- Jednotka z Lukavice na tělovýchovných slavnostech v Kežmaroku 1958.
- Místní spartakiáda v Lukavici v roce 1964 - cvičení mužů.

Cviční v místní sokolovně pod vedením Jaroslava Krále.

Rok 1964. „Dne 16. května 1964 jsme pořádali místní spartakiádu na které vystoupilo 250 cvičenců. Byl to velký úspěch naší jednoty. 1-5 července byla III. celostátní spartakiáda v Praze.”

Rok 1968. „Byl ustaven přípravný výbor pro obnovení činnosti Československé obce sokolské, ale k jeho obnovení nedošlo.

Rok 1969. „Dne 17. května se konala výroční členská schůze na oslavu 50 let trvání našeho Sokola. Zúčastnilo se 140 pozvaných členů a bývalých členů. Slavnostní večer vedl br. Pilař.

Rok 1970. „Členové výboru začínají pochybovat, že se podaří naši jednotu udržet při životě. Chybí mladí členové, kteří by měli k Sokolu lásku.

Rok 1971. „Předmětem jednání byl problém tělocvičny. Tato otázka se zdá v současné době neřešitelnou. O výstavbě nelze uvažovat, chybí nadšení členů a finanční prostředky jsou omezené. Započít cvičení ve staré tělocvičně u Kopeckých je dosti složité...” „Na jednání došlo k dohodě a rozdělení hostince u Kopeckých. Obytnou část a lokál dostane pan Kopecký zpět do vlastnictví a sál převzal MNV pro účely tělovýchovy.”

Rok 1975. „Získala se tělocvična do vlastnictví a připravoval se nácvik na IV. celostátní spartakiádu a tím se podnítili mladí občané ke vstupu do našich řad. Jednota se rozrostla na 55 členů.”

Rok 1977. „Ženy započaly cvičit sportovní gymnastiku. Za tím účelem jsme zakoupili magnetofon za 3400 Kčs.”

Rok 1983. „O pouti pokračovala družba s obcí Luková fotbalovým zápasem starších členů ve Svídnici. I my jsme pořádali zájezd do Lukové. O posvěcení se konal nohejbalový turnaj, který se stává tradicí.

Fotbalové mužstvo Lukavice hrálo v letech 1978 -1985 v Lukové. Nahoře zleva: S. Nentvich, J. Novotný, F. Malý, J. Koupil, B. Šimek, J. Horáček, M. Strnad, B. Ročeň, J. Vondra, S. Horáček, A. Sedlák, M. Hrdý. Dole zleva: F. Kopečný, J. Mudroch, M. Procházka, J. Čechlovský, J. Nentvich, J. Linhart, M. Alexa, M. Roztočil, J. Tezner. Ležící: J. Sotona.

Rok 1987. „Byl poprvé pořádán závod v běhu na 4 km v naší obci o putovní Lukavický kahan. Závod se setkal se značným zájmem naší veřejnosti a bude se každý rok pořádat.

Rok 1990. „Byla rehabilitována Československá obec sokolská, které byl navrácen Týršov dům v Praze. Také my jsme Sokol Lukavice 15. května přihlásili a tak se vrátili do Československé obce sokolské...“. „Oddíl ledního hokeje vznikl když parta mladých kluků zatoužila zahrát nejrychlejší kolektivní sport na zimním stadionu a ne na rybníku. Dát partu dohromady nebyl velký problém, protože každý si to chtěl zkusit. Lední hokej je sport finančně nákladný, nejen výstroj, ale i pronájem stadionu. To byl nejtěžší oříšek, ale přes známé se podařilo sehnat stadion ve Skutči. Soupeřem byli fotbalisti ze Ctětína a okolí. ”

Rok 1993. „V zámecké zahradě jsme vysadili sletovou lípu.“

Rok 1994. „Tento rok se vyznačoval konáním 12. všesokolského sletu. Naše jednota pořádala také malý slet v zámecké zahradě.“

Rok 1995. „V červnu jsme uspořádali na hřišti v zámku sokolskou pouť za účasti sokolů z Chrudimi a Ústí nad Orlicí. A tak po mnoha letech šel naší obcí opět průvod, v němž byli i sokolové v krojích.“

Rok 1999. „Čarodejnice byli druhou akcí, kdy se občerstvení poprvé prodávalo v domku na zahradě, kterému se letos dostalo nové střechy.“

Rok 2000. „Pro Sokol byl tento rok velkou událostí, neboť se kon-

al 13. všesokolský slet v Praze. Také naše jednota měla zastoupení. Naše mateřská školka se také zúčastnila skladbou rodičů s dětmi. V září naše jednota konala malý slet za účasti 150 cvičenců z jednot Chrudim, Pardubice, Česká Třebová, Nasavrky, Břehy a Litomyšl."

Rok 2001. „Z nových akcí se podařilo uskutečnit velikonoční a vánoční turnaj v mariáši. Tradiční pálení čarodějnic už našlo své místo v plánu našich akcí. Následovala akce tradiční běh O lukavický kahan, která je velmi náročná na organizaci. O tuto akci je stále širší zájem a tím pádem sportovců rok od roku přibývá a jejich počet převyšuje stovku."

Rok 2002. „Během zimních měsíců se konala pravidelná cvičení dětí, které vede bratr Vlastislav Pilař, ženy cvičily dvakrát týdně pod vedením J. Roztočilové aerobik, což přilákalo téměř dvacet žen. Pozadu nezůstal ani oddíl ledního hokeje, který pravidelně vyráží k zápasům na zimní stadiony do Chrudimi, Skutče, Hlinska. Je to neuvěřitelné, ale na tyto zápasy jezdí více než 20 hráčů z Lukavice a z okolních vesnic."

30. dubna se nám zdařila akce, kterou nazýváme přátelské posezení u ohně. Po dlouhé době se znovu využil dřevěný parket, na němž za doprovodu hudby Klondaik proběhla i taneční zábava v rytmu country...". „Oddíl nohejbalu se již druhým rokem úspěšně účastní okresního přeboru v nohejbale."

Rok 2003. „Velkou akcí byla sokolská pouť spojená s Dětským dnem konaná 20. května. Program byl velice pestrý - vystoupení mažoretek z TJ Chrudim, vystoupení dětí z MŠ Lukavice, z TJ Břehy vystoupily ženy s aerobikem. Bratr Vlastislav Pilař předvedl vlastní ukázkou cvičení

Účastníci spartakidy v roce 1985. Nahoře zleva: -, J. Mrkvička, P. Čechlovský, J. Král. Dole zleva: J. Pilař, Z. Tisoň, V. Pilař, J. Zahálka.

dětí. Věrná garda uctila svým cvičením osobnost J. Wericha. Velkou pozornost mělo vystoupení TJ Holice jízdou na historických kolech. Dále cvičili naši muži Chlapáci za T.J. Sokol Lukavice.

• askldasjdlaksdj dětmi jsou naše cvičitelky ses. M. Kroutilová, H. Sedláková, Š. Mutlová. Nahoře zleva: M. Netolická, P. Málková, J. Rulíková, R. Havelková, H. Kloboučnicková, L. Hájková, O. Kroutilová, Š. Mrowitzová. Dole zleva: J. Roztočilová, J. Blehová, I. Zářecká, L. Malá, H. Kučerová, S. Truncová, R. Spálenská, O. Horáčková, R. Malá.

• Župní slet v Pardubicích v roce 1994 - průvod. V první řadě: R. Sotona, V. Pilař, M. Strnad, J. Tezner, J. Pilař, M. Dubský.

Sokolská pouť v Lukavici v roce 2003.

Rok 2005. „Ve věku 86 let zemřel Jaroslav Král, významný cvičitel naší jednoty. Zasedal v okresním výboru ČSTV, stál u kolébky obnovení činnosti naší jednoty, dovedl několik ročníků sokolů na Strahov...”. „Dne 24. 9. jsme se zapojili do sletové štafety, br. Pilař, Mudroch a Dubský přivezli na kolech štafetový kolík a poselství ze župy v Pardubicích.”

Rok 2006. „Dne 20. 5. se konala Sokolská pouť společně se Dnem dětí. Vystoupily ženy se cvičením na stepech. Proběhla generální zkouška mužů - Chlapáci na XIV. Všesokolský slet. Na stadionu v Pardubicích vystoupilo 500 cvičenců ...”. „1. června reprezentovalo T. J. Sokol Lukavice na Strahově 5 mužů: Vlastislav Pilař, Jaroslav Král, Martin Paulus, Jiří Čáslavka s Milan Dubský.”

Rok 2007. „Zemřel náčelník Východočeské župy Pippichovy br. Fibiger a místo něho je zvolen b. Pilař - náčelník naší jednoty...”. „Druhého června proběhl na místním hřišti opět dětský den, tentokrát v duchu vzpomínky na br. Jana Fibigera. Vystoupili cvičenci ve sletových skladbách, Věrná garda z Trnávky, Rozkvetlá louka, Piráti z Litomyšle, ženy z Lukavice, děti z Chrudimi a Břehů”

Rok 2000. „Došlo ke zrušení smlouvy s majitelem staré sokolovny panem Kopeckým. Nastalo stěhování do nově postavené tělocvičny, kterou postavil obecní úřad v prostorách zámeckého parku v Lukavici...”. „Na podzim u příležitosti 90. let vzniku ČR se konalo shromáždění u památníku padlých, od něho se průvod obyvatel Lukavice a 400 cvičenců vydalo na hřiště, kde proběhla ukázka sletových skladeb.

Rok 2010. Dne 24. 12. 2010 zemřel ve věku 88 let bratr Jaroslav Pilař dlouholetý činovník, předseda a po roce 1989 starosta naší tělocvičné jednoty.”

Rok 2010. „Začala příprava nácviu sletových skladeb na XV. Všesokolský slet v roce 2012 v Praze. Předškoláci v počtu 16 cvičenců, nacvičovali pod vedením ses. Blažkové a Janečkové, mladší žactvo vedla ses. Hoffmannová.”

Rok 2012. „Uskutečnil se XV. všesokolský slet...” „Pomáhali jsme s přípravou a organizací oslav 700 let od první zmínky o založení a vzniku obce Lukavice”

Rok 2013. „*Proběhla volba nového starosty jednoty. Po odstoupení b. Dubského, byl zvolen br. Vlastislav Pilař, místostarostou se stal Martin Šustr a jednatelem Milan Dubský...*” „*Postupně došlo k lepšímu vybavení hřiště, které financoval obecní úřad. Byly realizovány velké prolézačky, gymnastické prvky a nářadí na posilování.*”

Rok 2018. „*Účastnili jsme se příprav na XVI. Vsesokolský slet. Naše jednota nacvičila skladbu pro předškoláky pod vedením s. Pokrývkové a Blažkové. Žactvo cvičilo pod vedením s. Pilařové a Groulíkové. Za muže vystoupili b. Pilař a Paulus. První vystoupení bylo ve Městečku Trnávka, za týden v Hradci Králové, následně v Pardubicích a hlavní vystoupení 6. července v Edenu v Praze.*”

Činnost Sokola

Slety, spartakiády a místní vystoupení

Není známo zda před 2. světovou válkou cvičili naši členové na sletech, ale na sokolském sletu po válce cvičil b. Vlastislav Pilař, ne za Lukavici, ale za Sokol Slatiňany. Potom již nebyly slety, ale spartakiády a to od roku 1955. To již cvičili muži z Lukavice, které vedl až do roku 1980 b. Jaroslav Král. V roce 1960 se spartakiády účastnily i ženy. Spartakiády se konaly vždy po pěti letech. V roce 1970 se spartakiáda z důvodu okupace naší vlasti Sovětskou armádou nekonala. Přesto se skladby nacvičovaly, ale cvičilo se jen na okresech pod názvem Tělovýchovné a sportovní dny. My jsme se jich účastnili v Chrudimi, Slatiňanech a ve Vsetíně. Spartakiády pokračovali až v roce 1975 - 1985. Cvičilo se nejen v Praze, ale i ve Vsetíně, Staré Lubovni, Hlinsku, Luži, Chrasti, Třemošnici a na dalších místech.

Po sametové revoluci v roce 1990 se již spartakiáda nekonala, ale probíhaly sokolské slavnosti. V roce 1994 se konal XII. sokolský slet a v roce 2018 slet XVI. Na všech cvičili muži a předškolní děti, mladší a starší žáci pod vedením ses. Sedlákové, Krutilové st. a ml. V roce 2018 nacvičovaly s dětmi ses. Blažková, Groulíková, Pilařová a Pokrývková.

Sokolové se nejen zúčastňovali veřejných vystoupení, ale také je v Lukavici několikrát pořádali. Poprvé pravděpodobně v roce 1964 jako místní spartakiádu, od roku 1995 pod názvem Sokolské poutě a v roce 2008 i jako oslavy 90 let založení Československa.

Silniční běh O lukavický kahan

Letošní rok v neděli 15. září se bude konat již 33. ročník silničního běhu o Lukavický kahan. Pojdme se ohlédnout za hlavními milníky vývoje tohoto běhu.

Píše se rok 1987 a aktivní zakladatelé lukavického kahanu bratři Jaromír Tezner, Zdeněk Horský a Jiří Čechlovský připravují silniční běh. Název běhu O lukavický kahan v sobě skloubí odkaz na obec Lukavici, ve které se koná silniční běh a zároveň na historii toho místa. V obci Lukavice probíhala těžba pyritu zejména v 18. a 19. století. Tato těžba probíhala důlní, podpovrchovou, těžbou. Horníci při těžbě pod povrchem používali ke svícení lampu - kahan. Putovní trofej právě ve

Realizační tým silničního běhu „O lukavický kahan“ při jubilejním 30. ročníku. Zleva: Jitka Stehnová, Miloš Stehno, Pavla Janečková, Zdeněk Horský, Martin Šustr, Jiří Čechlovský, Ilona Šustrová, Andrea Rohlíková, Milan Dubský, Ilona Bláhová, Milan Roztočil, Dáša Krčilová, Pavel Rohlík, Petr Dolan, Martin Paulus, Marie Zářecká, Lucie Racková, Kacafírek, František Paulus, Vlastislav Pilař, Martin Pilař.

tvary hornického kahanu je určena pro vítěze mužské kategorie bez rozlišení kategorie.

První ročník lukavického (či v jiném zdroji též lukavského kahanu) se konal 24. 10. 1987 a běžel se v délce 2 km (od OÚ směrem do Hliník a kolem školy zpět, ženy 1 kolo, muži 2 kola). Vítězi prvního ročníku byli Radmil Brožek ze Slatiňan a Dana Koukalová z Proseče.

Trať je vedena po místních komunikacích, většinou asfaltových ve středu obce a jimi přilehlými částmi mírně zvlněného terénu s celkovým převýšením 38 m. První ročníky silničního běhu byly uspořádány na okruhu dlouhém 2 km. V 7. ročníku došlo k prodloužení trati pro dospělé na 3 500 m.

V rámci 8. ročníku (rok 1994) zvítězil zatím jediný zahraniční účastník Saša Ševčenko z Ukrajiny.

Od 12. ročníku v roce 1998 byl Lukavický kahan povýšen do celoročnickové soutěže Velké ceny východních Čech v bězích a zahrnuje závody od tří kilometrů až po maraton na různorodých tratích (silnice, terén, běh do vrchu). Za přední umístění se započítávají body ve věkových kategoriích do 34 let a ve veteránských kategoriích mužů a žen po pěti a deseti letech.

V rámci 27. ročníku (rok 2013) byla poprvé uskutečněna kategorie dětí do 6 let, která se běží v délce 350 m. Pro velký zájem byla v roce 2014 kategorie rozdělena na chlapce do 6 let a dívky do 6 let.

V rámci 32. ročníku (rok 2018) byla poprvé vyhlášena kategorie běh pro zdraví a radost, která není soutěžní, ale jak z názvu vyplývá pro zdraví a radost neaktivních sportovců, či chodců / běžců různých generací

V průběhu celých 33 let nedošlo k přerušení či vynechání ani jednoho ročníku z organizačních, politických či jiných důvodů. Jediným závodníkem, který odběhl všechny závody, je právě Radmil Brožek vítěz prvního ročníku.

V současnosti běhají ženy a junioři 3 500 m a muži 7 000 m. Je to jeden z mála silničních běhů, kde mimo dospělých startuje i mládež, která se řadí do 6 kategorií – chlapci a dívky do 6 let běhají 350 m, chlapci a dívky do 10 let běhají 770 m, chlapci a dívky do 15 let běhají 2 000 m. V závislosti na počasí či kolizi termínu s jinými běhy se lukavického kahanu účastní cca 150 závodníků. Silniční běh není jen o závodnících, ale i pořadatelích na prezenci a sčítačce, na startu, u mikrofonu, po celé trati i v cíli.

Děkujeme všem závodníkům, kteří pravidelně sportují a rádi se vrací zaběhnout si Lukavický kahan. Děkujeme všem sponzorům i pořadatelům za jejich dlouholetou podporu a těšíme se na setkání s Vámi při dalších ročnících.

Cvičení žen a dětí v Lukavici

O cvičení žen a dětí v Lukavici vypráví Olga Hejduková.

Psal se rok 1998 a má sestra, pokrevní i sokolská, Jana Roztočilová,

Fotografie z r.....Horní řada zleva: Radka Sotonová, Jana Čermáková, Monika Uličná, Eliška Dubská, Olga Dvořáková, Šárka Pytlíková, Darina Šveláňová.

Spodní řada zleva: Zuzana Součková, Olga Hejduková, Monika Jehličková, Hana Sehnalová, Jana Moravcová

Dětský den v Lukavici.

složila zkoušku dospělosti. Vzhledem k tomu, že její nástup do zaměstnání byl „daleko“ a také vzhledem k tomu, že nás rodiče od malička vedli ke sportu - docházely jsme pravidelně k hasičům i sokolům, Jana si začala hledat u nás na vsi nějaký ten sport pro sebe samu. Nenalezla. V té době byla pro nás největším vzorem mistryně světa v Aerobiku Olga Šípková. Její videokazety se cvičením pro domácí použití byly dostupné všude. Zakoupením videokazet a naším cvičením v obýváku to začalo. Cvičení vážené paní Šípkové jsme znaly nazpaměť a tak ho i přenesly dále mezi děvčata do tělocvičny. Vůbec jsme netušily, jak velký zájem o cvičení bude. Cvičící dny sestra stanovila na pondělí a čtvrtek od 19:30 – 20:30 hodin v místní sokolovně. Dodnes jsou tyto dny zachovány a s pí. Olgu Šípkovou jsme v kontaktu.

Vchod do sokolovny byl po třech betonových schodech. Sokolovna byla dobře vybavena sportovním náčiním i nářadím, nechyběly kruhy, kůň ani koza. Bylo zapotřebí topit v kamnech, k dispozici byl jen suchý záchod. Naši bratři sokolové nebo náš tatínek nám v sokolovně vždy zhruba jednu hodinu před začátkem zatopili a my si pak do kamen přidaly. Topilo se uhlím a dřevem a ta kamna, ta byla. Dodala úžasné teplo, alespoň těm v prvních řadách určitě. Cvičení se šířilo ústním podáním i do okolních vsí. Start byl úžasný, plná sokolovna do cca 20 ti cvičenek. No, můžeme se pyšnit, tak tomu je i dnes, ač už cvičíme v nové útulné sokolovně s plynovým topením, splachovacími toaletami, francouzskými dveřmi a krásným výhledem na hřiště plné zeleně s dětskými prolézačkami.

A teď zase zpět ke cvičení. Já osobně začala vést hodiny v roce 2000, čas ubíhal a chtělo to vzdělání. Díky náčelníkovi TJ Sokol Lu-

Putování za sv. Martinem.

Dětský karneval v místní restauraci.

kavice a podpoře dřívějšího celého výboru jsme se se sestrou Janou Roztočilovou začaly vzdělávat. Získávaly tak vědomosti, zkušenosti a spolu s tím samozřejmě průkazy, licence dílčích forem cvičení. Prvopočátek byla pod ČOS absolvovaná všestrannost, následovala specializace Aerobik. Tyto základy byly pro mne klíčové. Vše, co nám Sokol dal, bylo úžasné. Nová obří rodina, zázemí, podpora, pohyb. V roce 2008 jsme spolu se sestrou Miroslavou Nejtkovou a dalšími sestrami a bratry pod záštitou ČOS nastoupili na trenérskou školu FTVS UK. Po úspěšném ukončení studia mi bylo nabídnuto školit cvičitele v Tyršově domě v Praze. Je pro mne velkou ctí opakovaně „stávat“ na prknech Tyršova domu a stejně tak i pro Janu. V současné době lektorujeme vyjma Aerobiku (Dance, Step) z body&mind - Pilates, PortDeBras a z funkčních tréninků Deepwork, kruhový trénink. Prohlubujeme naše vzdělání, neboť cvičitel se má stále vzdělávat. Toto nám bylo vštěpováno do hlavy stejně tak jako „Ve zdravém těle zdravý duch.“

Naše cvičitelky

Ses. Renata Blažková a Pavla Pokrývková – cvičení s dětmi do 7 let

Ses. Světlana Pilařová – cvičení dětí do 15 let, cvičení žen s náčiním

Ses. Jana Moravcová a Olga Hejduková - aerobik a chi-tonink (pilates & powerjoga)

Ses. Andrea Rohlíková – volejbal

Ses. Miroslava Nejtková – kompenzační cvičení

Ses. Petra Groulíková – všestrannost

Dětský den

Každoročně se v červnu scházíme, abychom uspořádali Dětský den. Vždy spolu s dětmi strávíme odpoledne plné soutěží, her a také odměn. Již jsme se společně stali návštěvníky pohádkové říše, zkusili jsme jaké to je být indiánem nebo námořníkem. Vyzkoušeli jsme si jaké povolání by nás mohlo v budoucnosti bavit a také jsme se vypravili „letem světem“, abychom zjistili co je pro určitou zemi typické. Užijeme si vždycky spoustu zábavy a úsměvy spokojených dětí jsou nám odměnou za vynaloženou práci při přípravě této akce.

Obvykle zahajujeme Dětský den krátkým vystoupením, které jsme s dětmi nacvičily během roku při hodinách dětského cvičení. Občas nám také vystoupí ženy s ukázkou svého cvičení.

Máme velkou radost, že se tato akce stala již tradiční a těší se poměrně velké účasti. Budeme moc rádi, když se to v dalších letech nezmění

Dětský karneval

Karnevaly a šibřinky pořádali tradičně v Lukavici sokolové. V roce 2009 jsme se ujali i dětského karnevalu, který před tím pořádala místní škola. Tak vznikla nová tradice.

Vítání sv. Martina

Svátek Sv. Martina se začal slavit v roce 2009. Bílého koně s jezdcem představují sv. Martina doprovázeli dva vraníci. Na nich jela paní Jehličková s dcerou. Trasa vedla od obecního úřadu přes Lukavici. Jezdec vedl děti po připravené trase a ty hledaly ukryté poklady. Celkem přišlo přes 100 účastníků. Končilo se na hřišti, kde bylo možné zhlédnout umění drezúry koní. Akce byla prezentována i v chrudimských novinách. Další rok byla trasa naplánovaná z Vížek do Lukavice k tělocvičně a v roce 2011 se šlo z Výsonína. Děti po cestě plnily úkoly a po jejich splnění dostaly odměny. Na několik let byla tato akce přerušena a obnovena byla v roce 2014.

Stolní tenis

V sedmdesátých a osmdesátých letech se činnost Sokola soustředila jen na konání plesů a cvičení na spartakiádách. Zlom přišel po spartakiádě v roce 1985, kdy již cvičila za naší jednotou nová generace, které bylo líto, že se po spartakiádě nebude již nic konat. B. Jaromír Tezner věčný sportovec a Vlastislav Pilař přišli s nápadem oprášit

Miloš Barva a Petr Souček v rozhodujícím setu o první místo v turnaji r. 2011.

stůl na stolní tenis a chodit pravidelně hrát. A když bylo natrénováno, proč si také nezahrát o ceny. Tak vznikl turnaj. První se hrál v roce 1987 v bývalé sokolovně, také v místním hostinci, někdy dokonce dvakrát za rok. V současné době probíhá turnaj v tělocvičně na hřišti. Hraje se vždy na jaře na ukončení sezóny. Na putovním poháru pro vítěze se nejčastěji objevuje jméno Petr Souček.

Turnaj ve stolním tenise v roce 2018. Zleva: M. Paulus, V. Jonáš, V. Pilař, J. Remeš, A. Korbel, M. Šustr, P. Souček, R. Špás, O. Souček, L. Ježek, Z. Rožek, Z. Milčinský.

Drakiáda na Jahodnici.

Drakiáda

Nápad uskutečnit drakiádu vznikl v po valné hromadě naší T. J., kdy jsme se zamýšleli nad tím, co bychom mohli na podzim udělat za akci pro děti a rodiče. Z několika nápadů padl návrh uspořádat drakiádu.

První ročník proběhl dne 6. 11. 2010 asi 300 metrů za zámeckou zahradou, při účasti 26 dětí. Zde byly pro děti vymyšleny mimo létání i další menší doprovodné soutěže. Hlavními soutěžemi, které se vyhodnocovaly a realizují dodnes jsou: nejhezčí ručně dělaný drak, nejoriginálnější drak, nejvýše létající drak, nejdelší ocas draka který vzlétl. Další dva ročníky se konaly také za zámeckou zahradou, ale termín se posunul z listopadu na říjen. Od čtvrtého ročníku se koná drakiáda na Jahodnici, kde probíhá dodnes.

Turnaje v mariáši

V roce 2001 se rozhodl uspořádat turnaj v mariáši bratr J. Zahálka, protože již dlouhá léta se v místním hostinci scházeli hráči a během týdne se často hrálo. Bylo domluveno, že turnaj se bude pořádat dvakrát ročně a to velikonoční a vánoční. Turnaje se probíhaly po dobu desti let let, poslední se hrál na jaře roku 2011. Potom se již pro malý zájem hráčů nekonal. Dvakrát vyhrál turnaj J. Vášák, P. Zítko, R. Bíško a B. Kápička, jednou také žena a to J. Lakiová.

Nohejbal

Nohejbal se hrál v Lukavici od sedmdesátých let, ale ne pod hlavičkou Sokola. Když i místní sokolové začali pravidelně trénovat,

rozhodli se uskutečnit turnaj. Tak v roce 1987 přišli s nápadem udělat posvícenský turnaj b. Jaromír Tezner a Antonín Sedlák. Nakonec vznikly turnaje dva pouťový a posvícenský. Ze začátku se mohlo hrát je na jednom hřišti, ale pro narůstající zájem hráčů bylo rozhodnuto postavit nové kurty, kde budou tři nohejbalová hřiště. Sokol našel pochopení u tehdejšího místního národního výboru a starosty p. Vaško, s jeho přičiněním se podařilo kurty vybudovat. A tak začala nejlepší éra lukavického nohejbalu. Nejenom že jsme turnaje pořádali, ale objížděli se i okresní turnaje, kde naši členové vyhrávali i nad registrovanými závodníky okresních soutěží. Na základě těchto zkušeností se naše jednota přihlásila do okresní soutěže a potrápila i některé soupeře. Mezi nejlepší hráče patřili Roman Sotona, Vlastimil Doležal a Vladislav Rulík. Později ale někteří hráči přestoupili do Slatiňan, někteří již neměli tolik času si chodit zahrát. Dnes se také hraje v Lukavici nohejbal, ale ne pod hlavičkou Sokola.

Účastníci nohejbalového turnaje v roce 2007.

Pálení čarodějnic

Čarodějnice se v Lukavici slavily od nepaměti a to na různých místech. V době, kdy je organizoval místní národní výbor, se pořádaly "Na hromadě". Od roku 1993 je Sokolové realizovali na místním hřišti. Nejprve se občerstvení prodávalo ve dřevěné boudě, která dříve sloužila jako sklad náradí. Později se začal využívat opuštěný baráček vedle ní, který jsme upravili a postavili i provizorní taneční parket. Pozvaná kapela Klondike potom doprovázela tuto akci po mnoho dalších let. To již se využívala jako zázemí i nově vybudovaná tělocvična na hřišti.

STAROSTOVÉ SOKOLA LUKAVICE

1919 – 1928 Gustav Schaller

1928 – 1931 Jan Duchek

1932 – 1936 Jaroslav Slepíčka

1937 – 1940 František Klapka

1940 – 1945 Jaroslav Paul

1946 – 1953 Josef Zelený

1953 – 1954 Karel Nágl

1954 – 1978 Josef Školoud

1978 – 1982 Jaroslav Král

1982 – 1998 Jaroslav Pilař

1998 – 2001 Jiří Čechlovský

2001 – 2013 Milan Dubský

2013 Vlastislav Pilař

Gustav Schaller

Vydal T.J. Sokol Lukavice v r. 2019
za podpory Obecního úřadu Lukavice

Textová část

Vlastislav Pilař

Marie Zářecká

Olga Hejduková - cvičení žen a dětí v Lukavici

Jiří Čechlovsky - silniční běh O lukavický kahan

Grafická úprava Radim Špás